

[Tholstrup.]

for de enkelte grupper har, og jeg vil tro, at det ligger sådan, at adskillige enkeltmejerier indenfor de grupper, som ikke står så fint, netop ligger med lave omkostninger.

En rationalisering som den foreslåede vil altså fremme den korporative stat og tillige kooperationen, idet rationaliseringen naturligvis kun kan gennemføres for andelsmejerierne, da det — som jeg sagde før — ikke vil være muligt at lægge 3—4 privatmejerier sammen. Det er altså en lov om forfordeling.

Hvis endelig landbrugsministeren virkelig ønsker, at landbruget skal have lejlighed til rationalisering — her taler jeg altså om landbruget —, er der en vej, som er langt lettere at betænde, og som kan give betydeligt større resultater: simpelthen en fuldstændig ophævelse af alle restriktioner vedrørende import af lastbiler og traktorer og ophævelse af tolden herpå samt nedsættelse af benzinskatten. Bedre transportforhold kan netop afføde en naturlig rationalisering og sammenlægning, idet den dygtige mejerist vil være i stand til at betale mere for mælken og derfor trække mere mælk til sit mejeri, men forudsætningen herfor er, at transportomkostningerne er de lavest mulige. Som jeg understregede ved behandlingen af lovforslaget i forrige samling, udgør nemlig transportomkostningerne i mejeribrug langt den største udgift, og det vil være naturligt at rationalisere dér, hvor det kan give størst resultat.

Ved en sådan frigivelse ville mange landmænd ombytte deres altfor dyre heste, der som bekendt skal have foder i 365 dage om året, med motorkøretøjer, der kun tager noget ind, samtidig med at de arbejder. En bemærkelsesværdig sammenligning! Hvis man tænker sig, at landbruget i løbet af kort tid efterfølger engelske og amerikanske og tildels også svenske landbrugs eksempler og ombytter f. eks. halvdelen af hestene her i landet med motorkøretøjer — således som det er gjort, eller som man i hvert fald er på vej til at gøre det i Sverige, og således som det er gjort i England og Amerika og ifølge „Berlingske Tidende“s mandagsnummer åbenbart også i Schweiz —, vil der til hestene spares et årligt foderforbrug på mindst en halv milliard foderenheder, således at vi kan fortsætte udvidelsen af svineavlen, som landbrugsministeren netop forleden dag advarede imod.

Med de nuværende eksportpriser ville en sådan omlægning betyde en merfortjeneste for landbruget på et par hundrede millioner

kroner om året eller gennemsnitlig 1 000 kr. pr. landbrug. Ifølge „Berlingske Tidende“s mandagsnummer har Nordisk Rationalisering lige afgivet en rapport om nogle forsøg, der er gennemført det sidste års tid på nogle gårde her på Sjælland, og man er kommet til det resultat, at der kan blive tale om en eventuel besparelse på 180 mill. kr.

Efter devalueringen, hvorved foderstofferne er steget med mindst 10 øre pr. foderenhed, bliver besparelsen endnu større, idet stigningen for det foder, der spares, hvis man følger den vej, de engelske, amerikanske og svenske landmænd er gået, vil andrage godt 50 mill. kr., medens stigningen for merforbruget af benzin til traktorer og lastbiler vil stige med 16—20 mill. kr.; det vil altså sige en besparelse på 30 mill. kr. Men det forudsætter altså, at den højtærede landbrugsminister bevæger den øvrige del af regeringen til at vise noget mere forståelse på dette område, således at man ikke skal vente i måneder for at få en lastbil. Jeg kender en hel del til dette privat. I min virksomhed er jeg afskåret fra at købe nye lastbiler. Jeg har måttet købe 3—4 gamle i år, da jeg ikke kan få nye; jeg har dem stående i fast ordre, men jeg kan ikke få dem, til trods for at jeg kunne køre mine varer betydelig billigere, hvis jeg fik dem. Og sådan er det også indenfor landbruget.

Jeg understreger, at dette ikke er en tom teori, da danske landmænd sikkert på økonomiske områder vil reagere på samme måde som engelske og amerikanske farmere — hvis bare de får lov til det.

I samme nummer af „Berlingske Tidende“ nævnes, hvor langt Danmark er kommet bagefter med mekaniseringen af landbruget, idet det opgives, at Schweiz har en traktor for hver 40 tdr. land brugsjord, England 1 for hver 55 tdr., Norge 1 for hver 225 tdr. og Sverige 1 for hver 250 tdr.; men Danmark ligger helt nede på 1 traktor for hver 600 tdr. land. Der er altså 10 traktorer i England til samme areal, som vi i Danmark har 1 traktor til. Danske landmænd er således kommet langt bagefter på grund af den afspærringspolitik, der har været ført, først under krigen og derefter på grund af to dårlige regeringer.

Hertil er dog at bemærke, at en så kolossal udvidelse af landbrugsproduktionen naturligvis kræver en betydelig investering. Men en sådan har aldrig været vanskelig; når blot der forelå et solidt økonomisk grundlag — og det gør der i dette tilfælde.

Jeg er tilhænger af mejerirationalisering — men den skal være selvhjulpent, så kun økonomiske forhold ligger til grund.